

Motion till riksdagen 2016/17:3739

av **Lars Hjälmered m.fl. (M, C, L, KD)**

med anledning av prop. 2016/17:181 Statligt ägda bolag i omvandling

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att försäljningen av Apoteksgruppen i Sverige Holding AB bör genomföras med så stor transparens och så stort hänsynstagande som möjligt för de drygt 180 egenföretagare som berörs av försäljningen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen så snart som möjligt bör agera för att snarast sälja de statliga bolag som inte har ett särskilt samhällsuppdrag som är svårt att klara på annat sätt eller är strategiskt eller säkerhetspolitiskt viktiga och om att intäkterna ska användas för att amortera av på statskulden, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Alliansen anser att statens uppgift normalt bör vara att ange de ramar och regler som ska gälla för näringslivet och företagen, inte att äga och driva bolag. Vi konstaterar dock att staten är en stor företagsägare, och kommer så att vara under överskådlig tid. Det ställer höga krav på tydliga principer. De statliga bolagen bör drivas långsiktigt och ansvarsfullt och, där bolaget verkar på en konkurrensutsatt marknad, enligt marknadsmässiga krav för att säkerställa en effektiv konkurrens. I de fall där bolagen har ett samhällsuppdrag ska detta utföras väl. För att åstadkomma detta är det bl.a. viktigt att ge bolagen förutsättningar och möjligheter att utvecklas och fortsätta konkurrera på sina marknader. Där bolag verkar på en konkurrensutsatt marknad, enligt marknadsmässiga krav, ska effektiv konkurrens säkerställas. Statens roll som lagstiftare och ägare bör hållas isär och skötas på ett professionellt sätt.

Alliansen vill understryka vikten av staten som aktiv och professionell ägare och att det i uppdraget ingår att pröva skälen för fortsatt statligt ägande samt att överväga bolagens uppdrag och inriktning. Alliansen vill även se en fortsatt utveckling av förvaltningen av de statligt ägda bolagen. Om förändringar av det statliga ägandet leder till bättre

fungerande marknader eller en mer effektiv samhällsservice bör staten minska eller avveckla sitt ägande. Detta ska ses som ett led i vikten av att överväga bolagens olika uppdrag och riktlinjer. Exempelvis gäller detta bolag som SBAB, Telia Sonera, SAS och Orio. Eventuella försäljningsintäkter ska användas för att minska statsskulden. Försäljning av statlig egendom ska enligt 8 kap. 7 § budgetlagen (2011:203) ske affärsmässigt.

Vi välkomnar att regeringen nu har lagt en proposition på riksdagens bord om bemyndigande för att avyttra innehav i Apoteksgruppen i Sverige Holding AB, Metria AB och Swedish National Road Consulting AB. Dessutom föreslår regeringen en avveckling och likvidation av Swedish National Road Consulting AB om avyttring inte är möjlig. Vidare föreslår regeringen en avveckling och likvidation av Swedesurvey AB. Det skapar möjlighet till överföring av delar av verksamheten från Swedesurvey AB till Lantmäteriet. Regeringen begär också ett bemyndigande för att medge att AB Göta kanalbolaget ska kunna pantsätta, utarrendera, avstycka och helt eller delvis avyttra sådan mark inom den s.k. kanalfastigheten som inte behöver ägas av bolaget för att bevara Göta kanals värde som kulturhistoriskt byggnadsverk eller turistattraktion.

Apoteksgruppen i Sverige Holding AB

Apoteksgruppen, som är en frivillig apotekskedja och består av 176 apotek, ägs av ca 180 egenföretagare och utgör en viktig del av det nationella nätverket av apotek som tillgängliggör receptbelagd medicin och egenvårdsprodukter. Vid en försäljning är det angeläget att de 180 småföretagare som äger och driver apotek runt om i landet bereds goda möjligheter till medinflytande och att processen blir så transparent som möjligt gentemot dem.

Säljlistan

Att minska statens ägande i bolag ska alltid ske med hänsyn till bolagens och skattebetalarnas intresse. Eventuella försäljningar ska genomföras vid en tidpunkt då det utifrån en samlad bedömning kan antas ge det mest affärsmässiga utfallet. En försäljning bör inte ske när en kris redan står för dörren, eftersom värdet på tillgångarna då riskerar att kraftigt minska. Eventuella försäljningar bör därför i regel göras när konjunkturen är god. Det finns en inneboende risk i att staten äger en så stor bolagsportfölj där stora gemensamma värden riskerar att gå förlorade vid exempelvis en lågkonjunktur. Därtill finns det inget självändamål att staten agerar på redan väl fungerande marknader såsom bank-, fastighets- eller flygmarknaden.

Intäkterna ska användas för att amortera av statsskulden. På sikt bör staten kvarstå som ägare endast då tungt vägande skäl talar för detta, exempelvis när det finns ett angeläget samhällsuppdrag som svårigen kan hanteras på annat sätt eller är strategiskt eller säkerhetspolitiskt viktigt.

Lars Hjälmered (M)

Helena Lindahl (C)

Said Abdu (L)

Penilla Gunther (KD)